

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
посл.бр. Гж 1. 2041/14
22. октобар 2014. године
Н о в и С а д

У ИМЕ НАРОДА

Апелациони суд у Новом Саду, у већу састављеном од судија: Снежана Кеџман, председник већа, Драгана Штрбац и Љиљана Влајковић Смук, чланови већа, у радном спору тужиоца С. К. из Т., чији је пуномоћник К. Ј., адвокат из Т., против туженог "Р." д.о.о. из Т., чији је пуномоћник Н. С., адвокат из Н. С., ради поништаја решења, утврђења престанка радног односа и исплате, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Основног суда у Новом Саду посл.бр. П1.1344/12 од 30. априла 2014. године, на седници одржаној 22. октобра 2014. године донео је

П Р Е С У Д У

I ОДБИЈА СЕ жалба тужиоца и ПОТВРЂУЈЕ у одбијајућем делу пресуда Основног суда у Новом Саду посл.бр. П1.1344/12 од 30. априла 2014. године.

II ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ у усвајајућем делу првостепена пресуда тако што се ОДБИЈА тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу уместо враћања на рад накнади штету у износу од 77.280,00 динара.

III У преосталом усвајајућем делу, ОДБИЈА СЕ жалба туженог и ПОТВРЂУЈЕ првостепена пресуда.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Новом Саду посл.бр. П1.1344/12 од 30. априла 2014. године делимично је усвојен тужбени захтев: поништено је као незаконито решење о отказу уговора о раду тужиоцу од 26. јуна 2012. године; утврђено је да је радни однос тужиоцу престао отказом уговора о раду од стране запосленог од 14. јуна 2012. године због учињене повреде радне обавезе утврђене законом и уговором о раду од стране тужене; обавезан је тужени да тужиоцу уместо враћања на рад накнади штету у износу од 77.280,00 динара; обавезан је тужени да тужиоцу за период 01. јануар 2012. године до 30. јун 2012. године исплати зараду у износу од 132.627,78 динара са затезном каматом на износ од 104.046,20 динара од 28. новембра до исплате и износ од 28.581,58 динара на име обрачунате затезне камате на сваки појединачни износ од доспелости до 27. новембра 2013. године; обавезан је тужени да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за тужиоца од 01. јануара 2012. године до 30. јуна 2012. године; обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 48.350,00 динара са

затезном каматом од пресуђења до исплате. Одбијен је тужбени захтев за обавезивање туженог да уместо враћања на рад накнади тужиоцу штету преко износа од 77.280,00 динара до 240.000,00 динара, као и захтев за обавезивање туженог да тужиоцу накнади штету у висини изгубљене зараде за период од 01. јула 2012. године до 27. новембра 2013. године у износу од 317.510,40 динара са затезном каматом од пресуђења до исплате, односно захтев да се обавезе тужени да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за тужиоца од 01. јуна 2008. године до 31. децембра 2011. године.

Против ове пресуде жалбе су изјавиле обе парничне странке: тужилац против одбијајућег дела из свих законских разлога; тужени против усвајајућег дела, такође, из свих законских разлога.

Након што је испитало правилност првостепене пресуде у границама предвиђеним чланом 386. ЗПП-а, веће овога суда налази да је пресуда у усвајајућем делу одлуке о накнади штете уместо враћања на рад неправилна због погрешне примене материјалног права на утврђено чињенично стање, док је у преосталом делу пресуда донета без битних повреда одредаба парничног поступка, заснована је на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању и правилној примени материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању 14. јуна 2012. године тужилац је путем препоручене пошиљке послао туженом отказ уговора о раду од 31. маја 2008. године по члану 178. став 3. Закона о раду. У отказном акту тужилац је детаљно навео разлоге због којих отказује уговор о раду уз захтев за доставу решења о престанку радног односа са образцем одјаве обавезног социјалног осигурања и попуњеном радном књижицом. Истога дана, након што је туженом упутио отказ, тужилац је запримио упозорење туженог за постојање разлога за отказ уговора о раду

Решењем туженог од 26. јуна 2012. године тужиоцу је отказан уговор о раду од 31. маја 2008. године из разлога скривљених повреда радних обавеза утврђених чланом 14. став 1. тачка 12 и 26 Уговора о раду. Одређено је да тужиоцу радни однос престаје 30. јуна 2012. године. У образложењу решења, између осталог, наведено је да је тужилац 14. јуна 2012. године доставио туженом писмено насловљено као отказ уговора о раду којим је запослени као дан престанка радног односа навео 31. јун 2012. године.

Имајући у виду утврђене чињенице првостепени суд доноси правилну одлуку када поништава спорно решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу и утврђује да му је радни однос престао на основу отказа уговора о раду од стране тужиоца.

Решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу од 26. јуна 2014. године није могло бити донето, односно није могло произвести намеравану последицу из разлога што је тужилац 14. јуна 2012. године активирао своје право да откаже уговор о раду туженом, са чим је тужени истога дана био упознат. То што је тужилац у свом отказном акту као дан престанка радног односа означио 31. јун 2012. године, а тужени у решењу о отказу уговора о раду 30. јун 2012. године, није од значаја за другачију одлуку о спорном односу. Има се сматрати да је тужиоцу радни однос престао отказом уговора о раду који је он дао туженом послодавцу, како то правилно закључује и првостепени суд.

У вези са утврђеном чињеницом о начину престанка радног односа тужиоцу, односно утврђењем да је тужиоцу радно однос престао отказом од стране запосленог, су и захтев за накнаду штете у висини изгубљене зараде за период 01. јула 2012. године до 27. новембра 2013. године, о коме првостепени суд доноси правилну одлуку, као и захтев за накнаду штете уместо враћања на рад о коме, у усвајајућем делу, првостепени суд доноси неправилну одлуку.

Без обзира на поништај решења туженог од 26. јуна 2012. године о отказу уговора о раду тужиоцу, чињеница да је дванаест дана раније тужилац отказао туженом уговор о раду (што је означио у свом отказу као дан престанка радног односа), што је правилно декларисано првостепеном пресудом, чини конкретне захтеве за накнаду штете неоснованим.

Чланом 191. став 1. 2. и 4. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 са изменама и допунама) прописано је: да ако суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, суд ће одлучити да се запослени врати на рад, ако запослени то захтева (став 1.); да поред враћања на рад, послодавац је дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање (став 2.); да ако суд утврди да је запосленом незаконито престао радни однос, а запослени не захтева да се врати на рад, суд ће на његов захтев обавезати послодавца да запосленом исплати накнаду штете у износу од највише 18 зарада које би запослени остварио да ради, и то зависно од временаведеног у радном односу и година живота запосленог, као и броја издржаваних чланова породице.

Из наведеног законског члана произлази да је претпоставка активирања права запосленог на накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања, односно накнаде штете уместо враћања на рад, правноснажна одлука суда о незаконитом престанку радног односа запосленом. У конкретном случају таква декларација суда не постоји. Управо супротно, постоји декларација да је тужиоцу престао радни однос и то његовим отказом послодавцу од 14. јуна 2012. године. Поништај послодавчевог решења о отказу уговора о раду тужиоцу изречен је стога што је до престанка радног односа дошло вољом тужиоца, исказаном пре доношења тог решења.

У том смислу основана је жалба туженог којим се побија усвајајући део одлуке о захтеву за накнаду штете уместо враћања на рад, односно неоснована је жалба тужиоца уз делу којим се побија правилност одбијајућег дела пресуде о захтевима за накнаду штете.

Супротно становишту тужиоца право на захтеване накнаде штете не произлази из члана 178. став 3. Закона о раду којим је прописано да ако запослени откаже уговор о раду због, од стране послодавца учињене повреде обавеза утврђених законом, општим актом и уговором о раду, запослени има сва права из радног односа, као у случају да му је незаконито престао радни однос. На која је то права запосленог из радног односа у случају отказивања уговора о раду из разлога наведених у овом члану, законодавац мислио, не може се закључити из наведене одредбе. У сваком случају то се не може односити на накнаду штете уместо враћања на рад, јер запослени нема право да у случају када он откаже уговор о раду тражи враћање на рад, односно на накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања, јер је до престанка радног односа дошло вољом запосленог, а не вољом послодавца.

У вези са захтевима за исплату зараде и уплату доприноса утврђено је да тужени није исплатио тужиоцу зараду за период од 01. јануара 2012. године до 30. јуна 2012. године, нити је за тај период уплатио доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, односно да је за тужиоца уплаћен наведени допринос за период до 31. децембра 2011. године. Утврђено је да висина неисплаћене зараде износи укупно 104.046 динара, а да затезна камата на тај износ обрачуната од доспећа месечних износ зараде до закључно 27. новембра 2013. године износи 28.581,58 динара. Правилност утврђења наведених чињеница жалбама се не доводи у сумњу.

При тако утврђеном чињеничном стању првостепени суд доноси правилну одлуку када обавезује туженог да тужиоцу исплати утврђени износ зараде са затезном каматом од 28. новембра 2013. године, односно да плати износ обрачунате затезне камате и уплати за тужиоца за период од 01. јануара 2012. до 20. јуна 2012. допринос за пензијско и инвалидско осигурање, односно одбија захтев за исплату затезне камате на износ досуђене затезне камате и захтев за уплату доприноса за период од 01. јуна 2008. године до 31. децембра 2011. године

Релевантно материјално право за одлуку о наведеним захтевима садржано је у члану 104. став 1. Закону о раду (зарада) члану 7. став 1. тачка 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (допринос за пензијско и инвалидско осигурање) и члану 277. став 1. и члана 279. став 1. Закона о облигационим односима (затезна камата).

И поред делимичног преиначења пресуде у корист тужене странке, имајући у виду вредност преиначеног дела, овај суд сматра да није дошло до значајније промене у успеху у спору парничних странака, тако да је правилна одлука трошковима спора садржана у првостепеној пресуди.

Одлука као у изреци донета је применом члана 390. и 394. тачка 4. ЗПП-а.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Снежана Кеџман
За т.о.

Напомена:

Рев2 87/2015 од 01.07.2015.године одбијена је као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2041/14 од 22.10.2014.године.